

NÚCEM

NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MERANÍ VZDELÁVANIA

*Vyjadrenie k hodnotiacim správam
predsedov PMK a ŠMK
o priebehu EČ a PFIČ MS 2018*

Október 2018

Autori:

Veronika Ihnátová

Mgr. Branislav Hudcovský

Mgr. Mária Husárová

Mgr. Mária Ježíková

Mgr. Petra Kúdeľová

PaedDr. Ján Markech, PhD., MBA

PhDr. Janka Mikulášová

Mgr. Eva Péteryová

RNDr. Miroslav Repovský

Mgr. Zuzana Rusinková

Zostavil:

RNDr. Miroslav Repovský

Poznámka:

Text pripomienok zo správ predsedov PMK a ŠMK nebol štylisticky ani pravopisne upravený.

Použité skratky

MŠVVaŠ SR – Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
OŠ OÚ – Odbor školstva Okresného úradu v sídle kraja
NÚCEM – Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania
ŠPÚ – Štátny pedagogický ústav
MS – maturitná skúška
EČ – externá časť
IČ – interná časť
PFIČ – písomná forma internej časti
CP – cieľové požiadavky na vedomosti a zručnosti maturantov daného predmetu
ŠVP – Štátny vzdelávací program
ÚKO – úloha s krátkou odpoveďou
ÚVO – úloha s výberom odpovede
PMK – predmetová maturitná komisia
ŠMK – školská maturitná komisia
OH – odpoveďový hárok
DM – distribučné miesto
VUJ – vyučovacie jazyky
SJL – slovenský jazyk a literatúra
MJL – maďarský jazyk a literatúra
UJL – ukrajinský jazyk a literatúra
SJSL – slovenský jazyk a slovenská literatúra
CJ – cudzie jazyky
AJ – anglický jazyk
NJ – nemecký jazyk
FJ – francúzsky jazyk
RJ – ruský jazyk
SERR – Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky
MAT – matematika
GYM – gymnázium
SOŠ – stredná odborná škola
BA – Bratislavský kraj
BB – Banskobystrický kraj
KE – Košický kraj
NR – Nitriansky kraj
PO – Prešovský kraj
TN – Trenčiansky kraj
TT – Trnavský kraj
ZA – Žilinský kraj
ZZ – zdravotné znevýhodnenie

Úvod

V školskom roku 2017/2018 Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (NÚCEM) v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zabezpečoval EČ a PFIČ MS.

Na základe *Správ o priebehu MS 2018 v školskom roku 2017/2018* poskytnutých z jednotlivých Odborov školstva okresných úradov v sídle kraja (OŠ OÚ) bolo vytvorené *Vyjadrenie k hodnotiacim správam predsedov PMK a ŠMK o priebehu EČ MS a PFIČ MS*, v ktorom NÚCEM komplexne reaguje na zosumarizované pripomienky predsedov ŠMK a PMK s cieľom poskytnúť spätnú informáciu, a tak kontinuálne zvyšovať kvalitu procesov a obsahu maturitnej skúšky.

Aby naše odpovede na pripomienky predsedov ŠMK a PMK boli adresnejšie, ideálne by bolo, aby sa ich pripomienky vzťahovali na konkrétne položky k tej forme testu, ktorá má nižší kód (forma testu, ktorá je zverejnená na našej webovej stránke).

Ďakujeme všetkým predsedom ŠMK a PMK a zamestnancom OŠ OÚ za aktívnu účasť na maturitnej skúške 2018 a konštruktívne pripomienky.

1. Organizačné a logistické zabezpečenie

- Pre zvýšenie objektivity výsledkov EČ a PFIČ MS navrhujeme zabezpečiť do každej skupiny **externých administrátorov** (využiť k tomu predsedov PMK určených pre danú školu aj pre iné predmety (NR)
  - ✓ NÚCEM sa snaží o zabezpečenie celoplošnej externej administrácie za účelom zvýšenia objektivity testovania. Podľa aktuálneho právneho stanoviska MŠVVaŠ SR nie je možné uskutočniť zabezpečenie externej administrácie na EČ a PFIČ MS celoplošne vo všetkých testovaných skupinách tak, aby to bolo v súlade s maturitnou legislatívou. MŠVVaŠ SR verejne vyjadrilo stanovisko, že zabezpečí takú legislatívnu úpravu, aby celoplošný externý dozor na EČ a PFIČ MS bol možný.
- Zmeniť organizáciu EČ a PFIČ zo SJL a CUJ tak, aby sa ráno (o 8:00) začala písať PFIČ a až po nej EČ (PO)
  - ✓ Organizácia EČ a PFIČ MS zo SJL a CUJ tak, aby ráno bola najprv EČ MS a až potom PFIČ MS sa osvedčila a súvisí s bezpečnostnými opatreniami, ktoré je jednoduchšie dodržať, ak ako prvá časť je EČ MS a až po nej PFIČ MS.
- Zrušiť DM a rozvoz testov zabezpečiť prostredníctvom kuriérskej služby priamo do školy (PO)
  - ✓ Bezpečnostné opatrenie – preberanie testovacích nástrojov na distribučných miestach bolo zavedené po predčasnom porušení bezpečnostných obálok na niektorých školách, osvedčilo sa a neuvažujeme o jeho zrušení.
- Opravný termín EČ MS naplánovať na jún (KE)
  - ✓ Termín OT EČ a PFIČ MS je určený školským zákonom. Neodporúčame ho posunúť na skorší termín napr. jún. Ak by bol stanovený skorší termín – OT EČ a PFIČ MS by bol neefektívny. Aj pri septembrovom termíne efektivita OT je veľmi nízka – v roku 2018 **24,7 %** žiakov a v roku 2017 iba **21,0 %** žiakov, ktorí sa zúčastnili OT EČ MS, dosiahli úspešnosť vyššiu ako 33 % (z matematiky vyššiu ako 25 %). Skôr sme za to, aby OT EČ a PFIČ MS bol

počas riadneho termínu EČ a PFIČ MS v nasledujúcom školskom roku, t. j. v marci.

- Nedôsledne vypracovaný harmonogram (ÚFIČ MS) bol zistený v jednej škole – **Názov školy**, kde na pokyn predsedu ŠMK musel byť celý harmonogram prepracovaný (BB)
  - ✓ Organizácia ÚFIČ MS je plne v kompetencii riaditeľa školy, išlo zrejme o organizačné zlyhanie prípravy a realizácie ÚFIČ MS zo strany vedenia školy.
- Pokyny NÚCEM boli rešpektované s výnimkou jednej školy. Nedostatky boli zistené v **Názov školy**, kde neboli pripravené aktualizované tlačivá, koordinátorka nebola pedagogickým zamestnancom školy. Administrátori boli zrejme poučení len formálne. Hodnotitelia neovládali spôsob opravy ÚKO (BB)
- Jediná **Názov školy** nemala organizačne zabezpečené MS a len vďaka aktívnej práci predsedov PMK a PŠMK bolo možné maturitné skúšky zrealizovať. Zamestnanci školy vrátane vedenia nemali potrebné znalosti platnej legislatívy o ukončovaní štúdia na stredných školách. Neinformovali včas žiakov, opakovane bolo potrebné prerábať tlačivá a pod. (BB)
- Učebne neboli dobre zabezpečené len v **Názov školy**, kde mala škola k dispozícii len 2 učebne, ktoré boli priechodné. Cez učebňu počas ÚFIČ stále niekto prechádzal, čo pôsobilo mimoriadne rušivo. Počas PFIČ cez okná boli žiaci zvonku fotení neznámymi ľuďmi. (BB)
  - ✓ Podľa nás išlo o organizačné zlyhanie zo strany vedenia školy. Zo strany NÚCEM bola v maximálne možnej miere zabezpečená informovanosť o príprave, priebehu, organizácii EČ a PFIČ MS prostredníctvom hromadných mailov, zverejňovaním informácií na webových stránkach. Po informáciách od predsedu ŠMK bola na nedostatky v organizácii MS v tejto škole upozornená Hlavná školská inšpektorka.
- Vhodnejší spôsob poslednej kontroly už vytlačených testov – predísť omylu ako tento rok, SJL vypadnuté kľúčové slovo (BA)
  - ✓ Za chybu v teste EČ MS zo SJL sa NÚCEM ospravedlnil, zároveň sme prijali preventívne opatrenia, ktoré by mali odstrániť takéto grafické chyby.
- Pokyny NÚCEM musia prejsť podrobnou výstupnou kontrolou, keďže ich ŠŠI používa ako legislatívnu normu pri výkone svojej kontrolnej činnosti (KE)
  - ✓ Pokyny prechádzajú výstupnou kontrolou. Na ich tvorbe sa podieľajú skupiny zamestnancov NÚCEM a snažia sa o komplexné a konzistentné znenia týchto pokynov. Ak v pokynoch objavíte nejakú nezrovnalosť, budeme veľmi radi, ak nám ju oznámite.

2. Testy EČ MS

Všeobecne

- Niektoré otázky v testoch neboli jednoznačné a kľúč správnych odpovedí neobsahoval všetky správne riešenia, potom boli niektoré odpovede žiakov uznané po telefonickom rozhovore s NÚCEM. (NR)
  - ✓ Autorské tímy sa pri zostavovaní kľúčov snažia zahrnúť všetky možnosti odpovede do kľúča, čo však vzhľadom na pestrosť a synonymitu, najmä pri CJ, nie je vždy možné. V takýchto prípadoch NÚCEM poskytuje možnosť konzultácie a v prípade uznania odpovede (tímom odborníkov), ktorá pôvodne nebola v kľúči, centrálna zabezpečí uznanie danej odpovede všetkým testovaným žiakom. Spomínaná nejednoznačnosť odpovede súvisí aj s povahou NR-testu, ktorý musí obsahovať aj veľmi náročné otázky, ktorých cieľom je odlíšiť výkonnostne najlepších žiakov. Dané otázky môžu síce vzbudzovať dojem nejednoznačnosti, avšak ide len o veľmi náročné otázky.
- Opakované výhrady z viacerých škôl boli k dĺžke východiskových textov, odporúčajú voliť kratšie úvodné klasické texty, lebo potom sú úlohy časovo náročné a žiakom zostáva krátky čas na vyplnenie testov. Úlohy na počúvanie a čítanie v testoch z cudzích jazykov navrhujú zjednodušiť a zlepšiť zrozumiteľnosť textov v nahrávkach. (NR)
  - ✓ NÚCEM sa k danej pripomienke vyjadruje každoročne rovnako. Dĺžka východiskových textov je daná špecifikáciou testu danej úrovne. Jazyková úroveň je okrem iného určená aj množstvom informácií, ktoré je žiak schopný spracovať pre získanie potrebnej informácie. NÚCEM nebude skracovať texty testov, nakoľko rešpektuje spomínané špecifikácie, ale aj deskriptory jazykových úrovní SERR.
- Venovať ešte väčšiu pozornosť pri príprave kľúčov správnych odpovedí k oprave ÚKO. (NR)
  - ✓ Autorské tímy sa snažia venovať kľúčom správnych odpovedí dostatočnú pozornosť. V prípade, ak sa vyskytne eventuálna možnosť ďalšej odpovede, NÚCEM ponúka možnosť telefonickú konzultáciu priamo v deň hodnotenia ÚKO, resp. e-mailom po skončení hodnotenia. V prípade uznania danej odpovede tímom odborníkov NÚCEM zabezpečí centrálnu prehodnotenie všetkých OH.
- Prijat' legislatívne opatrenia na zvýšenie objektivity EČ MS. (NR)
  - ✓ Za objektivitu EČ MS zodpovedajú externí predsedovia PMK a predseda ŠMK. Ďalšie legislatívne opatrenia sú v kompetencii MŠVVaŠ SR. NÚCEM vyvíja aktivity na zabezpečenie celoplošnej externej administrácie vo všetkých testovaných skupinách za účelom zvýšenia objektivity testovania. Dávame tiež návrhy na riešenie tzv. „lokálnej“ neobjektivity (dokázané podvádžanie žiakom, skupiny žiakov, viacerých skupín žiakov na škole).
- Zabezpečiť, aby sa v testoch nevyskytovali chyby, úlohy boli formulované presne, kľúč obsahoval všetky prípustné odpovede. (ZA, PO, BB)
  - ✓ NÚCEM každoročne vyvíja veľkú snahu o čo najvyššiu kvalitu testovacích nástrojov. Dôkazom sú aj pomerne vysoké reliability jednotlivých testov. Ak sa v testoch vyskytne nejaký nedostatok, snažíme sa z toho poučiť a urobiť preventívne opatrenia, ktoré by podobným chybám zamedzili. Je však

- potrebné si uvedomiť, že tvorba maturitných testov, na ktorej sa podieľajú autori, recenzenti, koordinátori, grafici, odborníci na úpravu testov pre ZZ žiakov, je zložitý proces s množstvom čiastkových činností, pri ktorom sa občas chyby vyskytujú, aj naším záujmom je chyby v testoch eliminovať.
- Prehodnotiť systém zverejňovania dodatočne uznaných správnych odpovedí, pri telefonicknej komunikácii dostávajú učitelia rôznych škôl rôzne odpovede. (ZA)
    - ✓ NÚCEM poskytuje možnosť telefonicknej komunikácie počas opravy úloh s krátkou odpoveďou. Keďže počet telefonátov je veľký, odpovedá viacero odborníkov. Odpovedajú pod stresom a môže sa stať, že dostatočne neporozumejú otázke alebo, naopak, ich odpoveď je nesprávne interpretovaná. Uvažujeme aj o možnosti, že počas opravy úloh s krátkou odpoveďou so školami nebudeme komunikovať, hodnotitelia budú opravovať úlohy s krátkou odpoveďou výlučne podľa kľúča správnych odpovedí. Po skončení hodnotenia predsedovia PMK budú mať možnosť zaslať svoje pripomienky ku kľúčom správnych odpovedí, ktoré vyhodnotí komisia expertov a NÚCEM zabezpečí rovnaké hodnotenie každému žiakovi podľa upraveného kľúča správnych odpovedí.
  - Nezadávať do testov otázky z učiva na konci 4. ročníka. (ZA)
    - ✓ Pri výbere úloh do testu sa autorské tímy riadia Štátnym vzdelávacím programom a cieľovými požiadavkami na vedomosti a zručnosti maturantov. Nie je možné, aby autorský tím pri tvorbe testu vylúčil niektoré obsahové časti vymedzené týmito dokumentmi kvôli uvedenému dôvodu. Odporúčame učiteľom, aby pri tvorbe školského vzdelávacieho programu a časovo-tematických plánov zohľadnili rozvrhnutie učiva a prípravy žiakov na maturitnú skúšku tak, aby obsahovú náplň učiva 4. ročníka prebrali ešte pred termínom EČ a PFIČ MS, ktorý je známy vždy v dostatočnom časovom predstihu a aby sa od marca vo 4. ročníku venovali už iba opakovaniu a systematizácii učiva pred ÚFIČ MS.
  - Vyhodnotenie EČ MS zverejniť na webovom sídle NÚCEM skôr. (ZA)
    - ✓ NÚCEM vyhodnocuje EČ MS v rámci svojich logistických a personálnych možností v najskoršom možnom čase.
  - CJ – zvážiť výber textu na čítanie s porozumením a gramatické javy. (KE)
    - ✓ Vzhľadom na abstraktnosť a nekonkrétnosť pripomienky nie je možné adekvátne reagovať. Výber textov v každej časti testu zodpovedá tematickým okruhom z katalógu cieľových požiadaviek uverejnených na stránke ŠPU. Autorské tímy sa snažia variovať tematické zameranie textov a orientovať ich na cieľovú skupinu, teda mladých ľudí.
  - CJ – dĺžka textu (skrátiť). (KE)
    - ✓ Dĺžka východiskových textov je daná špecifikáciou testu danej úrovne. Jazyková úroveň je okrem iného určená aj množstvom informácií, ktoré je žiak schopný spracovať k získaniu potrebnej informácie. NÚCEM nebude skracovať texty testov, nakoľko rešpektuje spomínané špecifikácie, ale aj deskriptory jazykových úrovní SERR.
  - Zverejnenie kľúča správnych odpovedí pre úroveň C1 o 15.00, t. j. až po dopísaní PFIČ MS, považujeme za neskoré. Navrhujeme jeho zverejnenie zároveň s kľúčmi pre úroveň B1 a B2. (KE)
    - ✓ Z logistického hľadiska a so snahou zamedziť neželanému správaniu nie je možné zverejniť kľúč správnych odpovedí testov úrovne C1 o 14.00 hod.

spolu s kľúčmi pre úrovne B1 a B2. V čase od 13.30 hod. do 15.00 hod. prebieha administrácia PFIČ MS na úrovni C1. V tom čas predseda PMK musí vykonávať kontrolu administrácie PFIČ MS.

- Pridať do zoznamu tlačív vzorovo vyplnené tlačivá – Protokol o administrácii testov EČ a PFIČ. (BB)
  - ✓ Takýto návrh je ojedinelý. Protokol o administrácii je interným tlačivom školy a jeho korektné vyplnenie sa nám nezdá zložité. Ak sa takýto návrh bude opakovať, budeme o ňom uvažovať.
- Na základe výsledkov EČ by sa mala dať žiakovi výsledná známka z MS daného predmetu (slovenský jazyk, cudzí jazyk) a žiak by zmaturoval iba za podmienky, že uspel v EČ. (TT)
  - ✓ Váš názor je ojedinelý. MS z vyučovacích jazykov a povinných cudzích jazykov sa skladá z troch častí – EČ, PFIČ a ÚFIČ MS, každá z nich je zameraná na iné kompetencie a zručnosti žiaka a nevidíme dôvod, prečo by sme mali tri hodnotenia rôznych kompetencií a zručnosti transformovať do jednej známky. Problematicky je aj spôsob tejto transformácie.

Slovenský jazyk a literatúra

- Test 3215 otázka č.45 pojem vsuvka nie je vymenovaný v cieľových požiadavkách, pojem prístavok nie je v cieľových požiadavkách (TN)
  - ✓ Cieľové požiadavky sú len sekundárnym vzdelávacím dokumentom a dopĺňajú Štátny vzdelávací program (ŠVP), ktorý je primárnym pedagogickým dokumentom. Oba menované pojmy sú explicitne uvedené v ŠVP (vsuvka na str. 3, prístavok na str. 3 a 8 Obsahového štandardu ŠVP), sú teda povinným obsahom vyučovania predmetu slovenský jazyk a literatúra a teda aj možným obsahom testov EČ MS zo SJL.
- Test 3215 úloha č.06 pôvodný kľúč nezohľadňoval možné alternatívy odpovedí (TN)
  - ✓ Kľúč správnych odpovedí zohľadňoval jediné správne riešenie úlohy. Na základe telefonických i e-mailových pripomienok predsedov PMK odporučili členovia predmetovej validačnej komisie rozšíriť kľúč a na základe tejto skutočnosti NÚCEM zabezpečil centrálnu prehodnotenie tejto úlohy.
- Test č.3710 úloha č.17 nejednoznačná úloha (možnosť skloňovať), v úlohe č.16 text neobsahoval jav, ktorý mali žiaci nájsť (TN)
  - ✓ Úloha (č. 42, test 3215/úloha č. 17, test 3710) bola jednoznačná, nakoľko možnosť skloňovania nie je jediným a rozhodujúcim kritériom pre zaradenie skratky medzi skratkové slová. Skratka v ukážke nie je všeobecne známou skratkou, teda bežný používateľ jazyka ju nepozná, neovláda jej význam, čo naznačovalo aj uvedenie celého názvu asociácie v zátvorkách za skratkou v ukážke. Skratka v ukážke nikde nebola vyskloňovaná. Úloha netestovala ani druh skratky, ani pravopis skratiek.
- Test 3215 úloha 50, 51, 54 chybné znenie úlohy, na ktorú nie je odpoveď alebo je nejednoznačná, zavádzajúca (TN, KE, BB)
  - ✓ Zadania úloh č. 50 a 51 v teste 3215 neobsahovali chyby a boli jasne a jednoznačne formulované. Išlo o ÚVO, ktoré ponúkali štyri možnosti z ktorých bola len jedna správna. K predmetným úlohám NÚCEM nezaznamenal zásadné pripomienky. Úloha č. 54 bola pre grafickú chybu nefunkčná, na čo NÚCEM upozornil už na začiatku hodnotenia. Pri dodržaní Pokynov na hodnotenie ÚKO EČ MS – VUJ bola úloha hodnotiteľná. Úlohou

hodnotiteľov pod vedením predsedov PMK bolo označiť riešenie buď ako odpoveď správna (S), ako nesprávna (N), alebo žiadna (X). Podľa týchto pokynov bola teda aj takáto nefunkčná úloha hodnotiteľná a povinnosťou hodnotiteľov a predsedov PMK bolo postupovať podľa *Pokynov na hodnotenie ÚKO EČ MS – VUJ*. NÚCEM zabezpečil centrálnu prehodnotenie úlohy tak, že každému žiakovi bol v hodnotení prirátaný bod bez ohľadu na správnosť riešenia, teda žiadny žiak nebol touto chybou poškodený.

- Skrátiť ukážky, v ktorých je potrebné niečo vyhľadať, zbytočne dlhé texty (TN, KE, ZA)
  - ✓ Maximálna dĺžka ukážok je daná špecifikáciou testu a odráža potreby všetkých ôsmich kontextových úloh viazaných k ukážke. NÚCEM neplánuje skracovanie ukážok.
- Položiť otázku tak, aby mala jednoznačnú odpoveď, prípadne akceptovať väčšiu variabilitu (TN, KE)
  - ✓ Pri ÚKO nie je možné vždy dosiahnuť jednoznačnú odpoveď. Všetky testové úlohy sú overované pilotnými testovaniami a recenziami a NÚCEM sa snaží z výsledkov týchto overovaní získať čo najširšie spektrum variantných odpovedí, ktoré potom uvádza v kľúči. V niektorých prípadoch je však prirodzene z mnohých dôvodov variabilita veľmi veľká, preto sa hodnotitelia a predsedovia PMK riadia Prílohou 1 *Pokynov na hodnotenie ÚKO EČ MS – VUJ*, v ktorej je podrobne vysvetlené, ako správne pracovať s kľúčom správnych odpovedí v takýchto prípadoch. Aby NÚCEM zabezpečil rovnaké hodnotenie všetkých odpoveďových hárkov testovaných žiakov od školského roku 2018/2019 plánuje realizovať centrálnu hodnotenie ÚKO EČ MS zo SJL.
- Nedávať úlohy zamerané na pocity a dojmy napr. pri básni (TN)
  - ✓ Pripomienka nie je úplne zrozumiteľná. Pocity, nálady a dojmy sú dominantou lyrickej poézie, ktorá je súčasťou literatúry, preto je prirodzene aj testovaná a úlohy zamerané na testovanie pocitov, nálad, dojmov tvoria prirodzenú súčasť testov.
- Nejednoznačné zadanie úloh, telefonické konzultácie sťažujú opravu testov (NR, ZA, KE, BB)
  - ✓ Pripomienka nie je zrozumiteľná, nakoľko autori pripomienky neuvádzajú konkrétne prípady nejednoznačného zadania úloh, ani prípady, kedy a ako telefonické konzultácie sťažili hodnotenie odpovedí na odpoveďových hárkoch. NÚCEM poskytuje možnosť telefonického komunikácie počas opravy úloh s krátkou odpoveďou. Keďže počet telefonátov je veľký, odpovedá viacero odborníkov. Odpovedajú pod stresom a môže sa stať, že dostatočne neporozumejú otázke, alebo naopak zle je ich odpoveď interpretovaná. Aby NÚCEM zabezpečil rovnaké hodnotenie všetkých odpoveďových hárkov testovaných žiakov od školského roku 2018/2019 plánuje realizovať centrálnu hodnotenie ÚKO EČ MS zo SJL.
- V zadaní bola chyba, žiaci mali dostať bod navyše, nie im ho zobrať (ZA, KE)
  - ✓ V teste 3215, úloha č. 54 bola pre grafickú chybu nefunkčná, na čo NÚCEM upozornil už na začiatku hodnotenia. Pri dodržaní *Pokynov na hodnotenie ÚKO EČ MS – VUJ* bola úloha hodnotiteľná. NÚCEM zabezpečil centrálnu prehodnotenie úlohy tak, že každému žiakovi bol v hodnotení prirátaný bod

bez ohľadu na správnosť riešenia, teda žiadnemu žiakovi nebol bod odpočítaný.

- Zamieňanie termínov literárny smer a literárne obdobie (ZA)
  - ✓ Pripomienka nie je zrozumiteľná, nakoľko autor pripomienky neuvádza konkrétne, v ktorej úlohe došlo k zámene. Pojem literárne obdobie je príznačný pre periódu staršej literatúry vo svetovej i v slovenskej literatúre. Pojem literárny smer je príznačný pre periódu novej a modernej literatúry, v ktorej dochádza v kratších časových úsekoch k striedaniu viacerých literárnych smerov (teda od prelomu 18. a 19. storočia).
- Veľmi málo úloh, ktoré vychádzajú zo štandardizovaných autorov a ich literárnych diel (ZA, KE)
  - ✓ Počet ukážok a úloh zameraných na štandardizované diela je zakotvený v špecifikácii testu a odráža na jednej strane obmedzený počet štandardizovaných diel, na druhej strane celkový počet úloh v teste, ktoré testujú ostatné oblasti predmetu podľa ŠVP. Ich počet odráža zameranie testu. Testy EČ MS patria z hľadiska teórie tvorby testov medzi tzv. NR – testy (norm-referenced), čiže rozlišovacie testy, ktorých cieľom nie je v prvom rade overenie miery osvojenia testovaných poznatkov žiakmi, ale ide v nich aj o vytvorenie poradia testovaných žiakov podľa miery úspešnosti v absolvovanom teste. Z tohto dôvodu test EČ MS z predmetu SJL obsahuje ukážky i úlohy rôznej náročnosti.
- Vytvoriť dve úrovne EČ (ZA, KE, TN)
  - ✓ Pripomienka smeruje na zmenu platnej legislatívy, zároveň autor pripomienky neuviedol dôvody pre tento krok. Ideálne je pripomienky legislatívneho charakteru smerovať na MŠVVaŠ SR. V súčasnosti je úspešné vykonanie maturitnej skúšky vstupenkou pre možnosť uchádzania sa o štúdium na vysokých školách, maturitné vysvedčenie z gymnáziá a SOŠ má pre žiaka a vysokú školu rovnakú hodnotu a zároveň sa počet hodín SJL na gymnáziách a v študijných odboroch SOŠ podľa ŠVP (rámcové učebné plány) výrazne nelíši.
- Nespokojnosť s testami, PMK navrhli zlepšiť ich výstupnú kontrolu (ZA)
  - ✓ NÚCEM na základe zistených nedostatkov v teste zo SJL prijal preventívne opatrenia – komplexnejší spôsob recenzovania a dôslednejšiu výstupnú kontrolu testov, aby eliminoval výskyt chýb v testoch.
- Prihliadať na obsahovú správnosť odpovedí a jednoznačnosť otázok (ZA, KE). Pri tvorbe kľúča predvídať iné alternatívy odpovedí žiakov, ako boli uvedené v kľúči (ZA)
  - ✓ Pri ÚKO nie je možné vždy dosiahnuť jednoznačnú odpoveď. Všetky testové úlohy sú overované pilotnými testovaniami a recenziami a NÚCEM sa snaží z výsledkov týchto overovaní získať čo najširšie spektrum variantných odpovedí, ktoré potom uvádza v kľúči. V niektorých prípadoch je však prirodzene z mnohých dôvodov variabilita veľmi veľká, preto sa hodnotitelia a predsedovia PMK riadia Prílohou 1 Pokynov na hodnotenie ÚKO EČ MS – VUJ, v ktorej je podrobne vysvetlené, ako správne pracovať s kľúčom správnych odpovedí v takýchto prípadoch. Aby NÚCEM zabezpečil rovnaké hodnotenie všetkých odpoveďových hárkov testovaných žiakov od školského roku 2018/2019 plánuje realizovať centrálnu hodnotenie ÚKO EČ MS zo SJL.

- Grafické chyby v úlohe 54, test 3215 (PO)
  - ✓ V teste 3215, úloha č. 54 bola pre grafickú chybu nefunkčná, na čo NÚCEM upozornil už na začiatku hodnotenia. Pri dodržaní Pokynov na hodnotenie ÚKO EČ MS – VUJ bola úloha hodnotiteľná. Úlohou hodnotiteľov pod vedením predsedov PMK bolo označiť riešenie buď ako odpoveď správna (S), ako nesprávna (N), alebo žiadna (X). Podľa týchto pokynov bola teda aj takáto nefunkčná úloha hodnotiteľná a povinnosťou hodnotiteľov a predsedov PMK bolo postupovať podľa *Pokynov na hodnotenie ÚKO EČ MS – VUJ*. NÚCEM zabezpečil centrálnu prehodnotenie úlohy tak, že každému žiakovi bol v hodnotení prirátaný bod bez ohľadu na správnosť riešenia, teda žiadny žiak nebol touto chybou poškodený.
- Do testu dávať úlohy zamerané na interpretáciu lit. textu, ktoré ponúkajú iba jedno riešenie (PO)
  - ✓ Vaša pripomienka nie je úplne zrozumiteľná. Nevieme z nej určiť, či máte na mysli ÚVO so štyrmi ponúkanými možnosťami odpovedí, alebo ÚKO. Pre úlohy zamerané na interpretáciu literárneho textu autori volia vždy formát ÚVO. Štyri možnosti odpovedí sa od seba odlišujú tým, že tri možnosti sú formulované tak, aby obsahovali správne informácie a len v konkrétnom detaile nie sú pravdivé (presné, správne, úplné) a iba jediná možnosť obsahuje úplné a správne informácie.
- Veľa informácií v jednej ukážke (KE)
  - ✓ Pripomienka nie je úplne zrozumiteľná. Nevieme, či máte na mysli jednu konkrétnu ukážku, alebo ukážky všeobecne. Maximálna dĺžka ukážok je daná špecifikáciou testu a odráža potreby všetkých ôsmich kontextových úloh viazucich sa k ukážke. Autori úloh si do testu vyberajú bežné texty podľa funkčných jazykových štýlov tak, aby obsahovali primerané množstvo informácií vhodných pre skupinu ôsmich kontextových úloh s rôznym zameraním (čítanie s porozumením, jazyk, literatúra). Texty musia obsahovať aj informácie, ktoré sú pre riešenie úloh nepodstatné, aby neboli pre ich riešenie nápovedné.
- Podľa metodických pokynov NÚCEM-u na hodnotenie ÚKO EČ MS nebolo možné správne opraviť odpoveď na otázku (napr.: Ktorý viacnásobný vetný člen sa nachádza v prvom odseku ukážky, pretože nebol v ukážke žiadny viacnásobný vetný člen.) (TT)
  - ✓ Podľa Pokynov na hodnotenie UKO EČ MS – VUJ vykonávajú hodnotenie ÚKO EČ MS hodnotitelia pod vedením predsedu PMK. V žiadnom prípade nejde o opravu odpovedí. Úloha 54 v teste 3215 bola z dôvodu grafickej chyby v ukážke nefunkčná, na čo NÚCEM upozornil už na začiatku hodnotenia. Úlohou hodnotiteľov pod vedením predsedov PMK bolo označiť riešenie buď ako odpoveď správna (S), ako nesprávna (N), alebo žiadna (X). Podľa týchto pokynov bola teda aj takáto nefunkčná úloha hodnotiteľná a povinnosťou hodnotiteľov a predsedov PMK bolo postupovať podľa Pokynov na hodnotenie ÚKO EČ MS – VUJ. NÚCEM zabezpečil centrálnu prehodnotenie úlohy tak, že každému žiakovi bol v hodnotení prirátaný bod bez ohľadu na správnosť riešenia, teda žiadny žiak nebol touto chybou poškodený.

Maďarský jazyk a literatúra

- Navrhujeme vypracovať pokyny na hodnotenie úloh s krátkou odpoveďou pre MJL vo forme ako sú pripravené pre ostatné jazyky (TT)
  - ✓ Úlohy s krátkou odpoveďou sa hodnotia v každom vyučovacom jazyku rovnako podľa dokumentu *Pokyny na hodnotenie úloh s krátkou odpoveďou externej časti maturitnej skúšky – slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra*.

Anglický jazyk

- Horná hranica úrovne B2 s presahom do úrovne C1. (TN, KE)
  - ✓ Test EČ MS z anglického jazyka na úrovni B2 svojou náročnosťou zodpovedal jazykovej úrovni B2 SERR, čo recenziami potvrdili aj nezávislí recenzenti. Úspešnosť testu, ktorá dosiahla hodnotu **63,4 %**, nepotvrďuje, že by náročnosť presahovala do referenčnej úrovne C1. Úspešnosť v tomto teste bola nad úrovňou očakávania. V odbornej literatúre je odporúčané, aby úspešnosť NR testov bola medzi 40 a 60 percentami.
- Nekompletný kľúč správnych odpovedí. (TN, TT)
  - ✓ Tím autorov sa pri zostavovaní kľúča snaží zahrnúť všetky možnosti odpovede, čo však vzhľadom na povahu anglického jazyka ako „živého“ a rozvíjajúceho sa jazyka, nie je vždy možné. V takýchto prípadoch NÚCEM poskytuje možnosť konzultácie a v prípade uznania odpovede, ktorá pôvodne nebola v kľúči, NÚCEM centrálné zabezpečí uznanie danej odpovede všetkým žiakom.
- Test 5200 v položke č. 48 je v kľúči commentator. Hodnotiteľ uvádza, že je správny aj synonymický tvar commenter. (TN)
  - ✓ Položku č. 48 bolo nutné opravovať v súlade s kľúčom správnych odpovedí, kde je ako jediná správna odpoveď slovo „commentator“. Hodnotiteľ mal možnosť konzultácie synonymického tvaru s NÚCEM. Ak by sme uznali opodstatnenosť návrhu, bol by tento synonymický tvar zahrnutý v kľúči.
- Test 5200 položka 76 je v kľúči uvedené Australian title. Hodnotiteľ uvádza, že je správny aj výraz Australian Open (TN)
  - ✓ Aj v tomto prípade bolo nutné rešpektovať kľúčom jedinou definovanú správnu odpoveď „Australian title“.
- Úroveň B2 – pripomienky k nejednoznačnosti odpovede, nejednoznačne sformulovaná úloha č. 74. (TN)
  - ✓ Nejednoznačne sformulovaná otázka, išlo o úlohy č. 74 variantu testu 5200 alebo 5305. Obe úlohy mali vyhovujúce štatistické parametre.
- Úroveň B2 – test č. 5200, úlohy č. 78, 79 doplniť kľúč správnych odpovedí, vyjasniť správne odpovede. (TN, KE)
  - ✓ Odborná komisia po konzultáciách zhodnotila, že pri položke č. 78 nie je oprávnený dôvod na rozšírenie kľúča, pri položke č. 79 bol kľúč rozšírený o možnosti „tenis coach/tenis trainer“. Rozšírený kľúč je zverejnený na stránke NÚCEM. Ústav zabezpečil centrálnu reoprávu všetkých OH tak, aby boli uznané aj rozšírenia kľúča.

- Úroveň B2 – 1. časť posluch bola príliš náročná, pôsobila demotivačne. (TN)
  - ✓ Ani s týmto tvrdením nemožno súhlasiť. Úspešnosť tejto časti testu dosiahla nadpriemernú hodnotu – **66,5 %**, a dokonca sa tu nenachádzala ani jedna veľmi obťažná položka s úspešnosťou pod 20 %. Najnižšiu úspešnosť mala položka č. 01 (38,5 %).
- Problémy s nahrávkami. (TN)
  - ✓ Z pripomienky nie je jasné, o aké problémy išlo. Vo všeobecnosti však platí, že v prípade komplikácií s nahrávkami, resp. s CD, treba postupovať v súlade s *Pokynmi pre administrátorov EČ a PFIČ maturitnej skúšky*, kde je na strane 2. napísané, ako postupovať pri problémoch s nahrávkami.
- Časť počúvanie s porozumením presahovala požadovanú úroveň. (NR)
  - ✓ Nie je jasné, o test ktorej úrovne ide, B1, B2, C1? Žiadame o jednoznačné formulácie podnetov. Počúvanie na úrovni B1 dosiahlo úspešnosť **61,4 %**, na úrovni B2 **65,4 %** a na úrovni C1 **69,1 %**, čo v žiadnom z prípadov nepoukazuje na prekročenie požadovanej úrovne. Snažíme sa o dodržiavanie deskriptorov jazykových úrovni SERR.
- Z ukážky (čítanie s porozumením) sa nedalo jednoznačne zistiť, či išlo o „prvého“ trénera, správna odpoveď bola aj tenis trainer, čo kľúč neuvádzal. (ZA)
  - ✓ Nie je uvedená ani úroveň, ani číslo položky. Z odpovede však usudzujeme, že ide o položku č. 79 testu AJ_B2 forma 5200. Kľúč bol aktualizovaný a rozšírený o danú odpoveď. NÚCEM zabezpečil uznanie rozšírenia kľúča centrálne všetkým maturantom.
- Úroveň B2 – v časti Language in use, úloha s výberom zo 4 možností nebola precízne pripravená, možnosti nejednoznačné, značne zavádzajúce. (ZA)
  - ✓ V pripomienke nie je uvedené, ktoré úlohy z tejto časti neboli precízne pripravené, možnosti nejednoznačné, značne zavádzajúce. Úspešnosť v tejto časti bola **60,3 %**, v drvivej väčšine mali úlohy z tejto časti testu vyhovujúce štatistické charakteristiky, čo v podstate vyvracia nejednoznačnosť možností a zavádzanie testovaných žiakov.
- V kľúči správnych odpovedí zadať viacero možností (nielen 2, 3). (ZA)
  - ✓ Tím autorov sa pri zostavovaní kľúča snaží zahrnúť všetky možnosti odpovede, čo však vzhľadom na povahu anglického jazyka ako „živého“ a rozvíjajúceho sa jazyka, nie je vždy možné. V takýchto prípadoch NÚCEM poskytuje možnosť konzultácie a v prípade uznania odpovede (skupinou expertov), ktorá pôvodne nebola v kľúči, NÚCEM centrálne zabezpečí uznanie danej odpovede všetkým žiakom.
- Zlepšiť hlasovú kvalitu nahrávok, odstrániť monotónnosť, striedať spíkerov, zlepšiť prízvuk, zvážiť výber hovoriaceho z hľadiska zrozumiteľnosti jeho prejavu. Úroveň B2 Part 2 počúvanie s porozumením – príliš monotónna a rýchla nahrávka (ZA)
  - ✓ Pri referenčnej úrovni B1 a B2 sú texty nahovorené hovoriacimi, pre ktorých je daný cudzí jazyk materinským jazykom, používajú medzinárodne akceptované varianty štandardnej výslovnosti, nehovoria miestnym dialektom, výslovnosť majú zreteľnú, tempo reči primerané. V textoch nie sú slangové, špecifické ani málo frekventované technické výrazy, nahrávka je bez sprievodných a rušivých zvukov. Úspešnosť v teste ANJ B2 Part 2 bola **55,0 %**, čo je úspešnosť v súlade s očakávaním.
- Výber ukážok textov obsahovo zamerať na viaceré témy. (ZA)

- ✓ Podľa nás bol výber ukážok textov zameraný na viaceré rôzne témy v súlade s cieľovými požiadavkami. Pri úrovni B1 bol výber tém nasledujúci: text o vodiacom psovi, o americkej tenistke, o pozitívnom vplyve mladších súrodencov, o pozorovaní vtáctva, o virtuálnej učebni, o ceste do New Yorku, o Vitusovi Beringovi a o živote vo vesmíre. Na úrovni B2 boli témy rovnako pestré: o univerzitnom živote, o herečke a speváčke Hilary Duff, o finančných typoch mladým ľuďom, o Santa Monice, o princovi Harrym, o zdravom stravovaní, o dobrodružstve v Čile, o výskumníkovi a objaviteľovi Hensonovi a o živote Arthura Asheho. Úroveň C1 mala rovnako pestrý výber tém.
- Nahrávka č. 1 bola nezrozumiteľná kvôli netypickému prízvuku. (ZA)
  - ✓ Ani pri tejto pripomienke nie je jasné, o ktorú z troch úrovní ide. Prvá časť Počúvania s porozumením na úrovni B1 dosiahla úspešnosť **64,0 %**, na úrovni B2 dokonca **66,5 %** a na úrovni C1 až **76,2 %**, čo vzhľadom na povahu maturitných testov ako NR-testov, sú hodnoty nad očakávanie, ktoré nedokazujú nezrozumiteľnosť nahrávky č. 1 ani v jednej úrovni.
- Nahrávka na úrovni B2 v časti listening – počúvanie s porozumením bola rýchla, zodpovedajúca úrovni C1. (ZA)
  - ✓ Počúvanie s porozumením úrovne B2 sa skladá z troch nahrávok, z pripomienky nie je jasné, o ktorú nahrávku ide. Úspešnosť Počúvania s porozumením podľa jednotlivých nahrávok je nasledujúca: 1. nahrávka – **66,5 %**, 2. nahrávka – **55,0 %**, 3. nahrávka – **74,8 %**, teda v dvoch prípadoch úspešnosti nad očakávanie a v jednej v súlade s očakávaním, čo nenaznačuje vysokú rýchlosť nahrávok zodpovedajúcu úrovni C1. Rýchlosť a počet slov nahrávok zodpovedal špecifikácii a rešpektoval deskriptory jazykovej úrovne B2 SERR.
- Úroveň B2 v položke testu č. 45 undoubtedly bola možná ďalšia správna odpoveď doubtlessly. Po kontakte s NUCEM nebola akceptovaná. (ZA)
  - ✓ Tvrdenie sa nezakladá na pravde. NUCEM po konzultáciách so skupinou expertov rozšíril kľúč správnych odpovedí pri tejto položke aj o možnosť „doubtlessly“. Táto odpoveď bola centrálné uznaná ako správna. Aktualizovaný kľúč si možno prezrieť na stránke www.nucem.sk, v sekcii Maturita 2018.
- Úroveň B1 – v časti čítanie s porozumením boli niektoré úlohy zavádzajúce. Niektoré úlohy viac testovali gramatiku ako porozumenie. (ZA)
  - ✓ Pripomienka je nekonkrétna, na ktoré úlohy sa vzťahuje pripomienka? Pripomienky musia byť konkrétne, musíme vedieť, voči ktorej úlohe sú výhrady. Vo všeobecnosti platí, že jazykové kompetencie sa prelínajú a nie je možné testovať rýdzo jednu kompetenciu bez menšieho vplyvu inej.
- Úroveň B2 – úloha 79, test 5200, v kľúči bola uvedená iba jedna správna odpoveď, ktorá z textu priamo nevyplývala, pričom v ostatných úlohách bolo jednoznačné riešenie. (PO, BB)
  - ✓ NUCEM pri telefonických konzultáciách upozorňuje volajúcich, že v prípade relevantnosti navrhovaného rozšírenia kľúča komisia expertov na základe podnetu zaslaného na adresu maturita@nucem.sk rozhodne o jeho rozšírení a aktualizovaný kľúč sa zverejní po realizácii RT EČ MS. Tak tomu bolo aj v tomto prípade. Daná položka nemá jednu, ale až 4 správne odpovede. Pozri webovú stránku NUCEM www.nucem.sk časť Maturita.

- AJ – nepoužívať regionálne výrazy, v časti mult.ch. vybrať jednoznačné odpovede, kratšie texty v časti čítanie s porozumením. (PO)
  - ✓ Z pripomienky opäť nie je jasné, o ktorú úroveň ide. „Regionálne výrazy“ sú na úrovni B1 a B2 neprípustné, na úrovni C1 sa môžu vyskytnúť. Dĺžka textov rešpektuje špecifikáciu testu a deskriptory SERR danej úrovne.
- Úroveň B2 – príliš rýchle tempo reči, ktoré viedlo k nezrozumiteľnosti 3. nahrávky. (KE)
  - ✓ Tempo reči je atribút, ktorý ovplyvňuje špecifikáciou a deskriptormi referenčnej úrovne B2 daný počet slov, ktorý by mal maturant na danej úrovni spracovať. Úspešnosť Počúvania s porozumením – 3. nahrávky bola **74,8 %** (úspešnosť nad úrovňou očakávania v NR teste), ktorá dokazuje, že žiaci s 3. nahrávkou nemali problémy.
- Úroveň C1 – texty na čítanie s porozumením a gramatiku boli monotematické, mali by byť rozmanitejšie. (KE)
  - ✓ S danou pripomienkou v zásade nemožno súhlasiť, nakoľko texty boli zamerané na nasledujúce spektrum tém: poklady v indickom oceáne, zaujímavosti o ľudskej tvári, o práci pamiatkárov, o festivale svetla, o histórii metra v Pekingu a o objaviteľoch Ameriky. Spektrum tém považujeme za dostatočne pestré a nemonotematické.
- Dve CD z ANJ – úroveň B1 pri prehrávaní zasekávali. (KE)
- Úroveň B2 – dve školy uviedli nekvalitné nahrávky na CD nosičoch, „sekalo nahrávku“. Bolo potrebné predĺžiť čas o 5 minút. (BB)
  - ✓ Vzhľadom na počet zasielaných CD nie je možné všetky skontrolovať. Navyše chyba nemusela byť iba v kvalite CD, chybný mohol byť napr. aj CD prehrávač, ktorý škola použila. Vo všeobecnosti platí, že v prípade komplikácií s nahrávkami, resp. s CD, treba postupovať v súlade s *Pokynmi pre administrátorov EČ a PFIČ maturitnej skúšky*, kde je na 2. strane napísané, ako riešiť problémy s CD nahrávkami.
- Úroveň C1 – **Evanjelické gymnázium Tisovec**: Vzhľadom k tomu, že EČ MS je nielen neekologická a drahá, ale aj v určitom zmysle zbytočná a to hlavne z ANJ C1, keďže nie je možné maturitné vysvedčenie využiť ako doklad o znalosti jazyka v zahraničí, PŠMK navrhuje v budúcnosti aspoň prehodnotenie využiteľnosti týchto maturitných vysvedčení. (BB)
  - ✓ Pripomienka je nekonkrétna – v akom zmysle je EČ MS zbytočná? Čo znamená, že EČ MS je neekologická? V porovnaní s čím je drahá? Umožňuje objektívne porovnať vedomosti a zručnosti žiakov v celoslovenskom rozsahu, poskytuje informácie, ktoré nemôžu získať slovenské, ani zahraničné vysoké školy. Prehodnotenie využiteľnosti maturitných vysvedčení nie je v kompetencii NÚCEM, je to širší problém, ktorý môže riešiť iba MŠVVaŠ SR.
- Úroveň C1 – v sekcii Language in use, časť 1 mala posledné zadanie veľmi neprehľadné. (BA)
  - ✓ Tento typ cvičenia je používaný v teste EČ MS úrovne B1, B2, je to už etablované cvičenie používané aj v medzinárodných meraniach, na ktoré sme nezaznamenali vážnejšie pripomienky. Nerozumieme preto, čo je v poslednom zadaní neprehľadné. Úspešnosť poslednej úlohy (č. 50) v 1. časti sekcii Language in use bola **82,7 %**.

Nemecký jazyk

- Úroveň B1 – veľmi dlhé texty na poslušnosť a čítanie s porozumením.
  - ✓ Dĺžka východiskových textov je daná Špecifikáciou testov EČ MS. Texty sú na danej úrovni primerane dlhé, nakoľko o. i. rešpektujú aj deskriptory SERR.
- NJ – nepoužívať regionálne výrazy, v časti mult.ch. vybrať jednoznačné odpovede, kratšie texty v časti čítanie s porozumením. (PO)
  - ✓ Vzhľadom na absenciu úrovne a čísla otázky nie je možné adekvátne reagovať na regionalitu použitých výrazov. Odpovede v testoch EČ MS z nemeckého jazyka boli dostatočne jednoznačné, k ich nejednoznačnosti sme nezaznamenali ďalšie písomné pripomienky.
- Úroveň C1 – Test je v porovnaní s inými jazykovými certifikátmi na úrovni C1 (napr. DSD II) oveľa rozsiahlejší a náročnejší. (KE)
  - ✓ Nepovažujeme za šťastné, porovnávať jazykový certifikát a štandardizovanú maturitnú skúšku na celonárodnej úrovni, sú to dva úplne odlišné formáty testov.
- Úroveň C1 – Texty sú obsahovo neprimerané vedomostiam a skúsenostiam vzhľadom na ich vek. (KE)
  - ✓ Cieľom testu EČ MS z nemeckého jazyka na úrovni C1 nie je testovať vedomosti a skúsenosti, ale jazykové schopnosti, ktoré sa viažu na východiskové texty. Úspešnosť testu EČ MS z NJ úrovne C1 bola **50,0 %**, čo je očakávaná a odporúčaná úspešnosť NR testu. Odborná literatúra za optimálnu úspešnosť NR testov považuje interval od 40 % do 60 %.
- Úroveň C1 – Čítanie s porozumením, časť 2 – Text napísaný náročným jazykom s mnohými historizmami, syntaktickými a štylistickými prvkami, ktoré sú na takej veľkej ploche mimoriadne ťažko zvládnuteľné, predovšetkým aj z časového hľadiska. (KE)
  - ✓ Cieľom tejto časti testu je v súlade so špecifikáciou overiť schopnosť žiaka dôsledne a efektívne čítať široké spektrum náročných dlhších textov v nemeckom jazyku, vrátane beletrie. Dosiahnutá úspešnosť bola **52,8 %**, ktorá patrí do intervalu optimálnych úspešností NR testov.
- Úroveň C1 – V interview č. 2 boli použité skratky a výrazy, s ktorými sa žiaci počas štúdia nemuseli stretnúť (EEG), resp. sú špecifické len pre jednu nemecky hovoriacu krajinu (Lenkungsabgaben – Švajčiarsko). (KE)
  - ✓ Špecifikácia testov z druhého vyučovacieho jazyka pre úroveň C1 o východiskových textov hovorí: „*Tematicky sa môžu viazať aj na osoby, inštitúcie, udalosti, procesy, operácie, vzťahy, krajiny, kultúru a spoločnosť, v ktorej sa daný jazyk používa. Texty na počúvanie môžu obsahovať aj väčšie množstvo autentického zvukového materiálu, ktorý môže byť čiastočne prednesený aj v subštandardnom rečovom prejave (dialekt, sociolekt, idiolekt) a môže obsahovať idiomtické a hovorové výrazy alebo špecifické či odborné, v bežnej reči menej frekventované výrazy.*“ Z uvedeného vyplýva, že východiskové texty jazykovej úrovne C1 môžu obsahovať tak spisovnú nemčinu, ako aj výrazy typické pre nemčinu v Rakúsku a Švajčiarsku.
- Úroveň B1 – Nemeckí učitelia zo školy, ktorej zriaďovateľom je Europäisches Bildungswerk für Beruf und Gesellschaft, hodnotili a posúdili EČ MS z NEJ B1 za neprimerane náročnú vzhľadom na použitú lexiku v textoch. Uvedli, že niektoré slová

podľa medzinárodného certifikátu „telc“ neboli v súlade s jazykovou úrovňou B1, B2. (BB)

- ✓ Nezávislí recenzenti NÚCEM hodnotili test EČ MS z nemeckého jazyka na úrovni B1 ako primerané náročný a zodpovedajúci danej úrovni. Test rešpektoval cieľové požiadavky, špecifikáciu a jazykové deskriptory SERR.

Francúzsky jazyk

- V časti počúvanie s porozumením skúšobná maturitná komisia navrhuje tretie cvičenie typovo zjednotiť s anglickým jazykom, t. j. chronologicky zoradiť počutý obsah nahrávky (KE)
  - ✓ V 3. časti Počúvania s porozumením sa podľa dokumentu Špecifikácie testov z cudzích jazykov môžu používať tieto typy testových úloh: úloha na priradovanie (čísla 1 – 6 a X či písmená A – G) alebo úloha na doplňovanie (zhrnutie). Autorské tímy toho ktorého jazyka pri výbere typu úloh prihliadajú aj na špecifiká daného jazyka. Pri zhrnutí je automaticky jasné, že text s nahrávkou je chronologicky daný, no pri úlohe na priradovanie to nie je možné, keďže sa vytvárajú aj varianty testov, jedna skupina by bola zvýhodnená. Aj v anglickom jazyku sa nachádza inštrukcia, že vety sa nenachádzajú v takom poradí, v akom ste ich počuli v nahrávke.

Matematika

- Uvažovať o dvoch úrovniach testov z MAT (TN)
  - ✓ V súčasnosti je úspešné vykonanie maturitnej skúšky vstupenkou pre možnosť uchádzania sa o štúdium na vysokých školách, maturitné vysvedčenie z gymnázia a SOŠ má pre žiakov a vysoké školy rovnakú hodnotu. Podľa nás za súčasného stavu maturitnej legislatívy nevidíme dôvod na zavedenie dvoch úrovní testu EČ MS z MAT. Ak by došlo k zásadným zmenám maturitnej legislatívy, rôzne úrovne EČ MS z MAT považujeme za jednu z relevantných tém na diskusiu.
- Úlohy boli nevhodné pre žiakov SOŠ, zjednodušiť náročnosť (ZA, KE)
  - ✓ Všetky úlohy v teste boli vytvorené v súlade s *Cieľovými požiadavkami pre maturantov z matematiky*. Žiaci SOŠ, ktorí sa prihlásia na maturitu z matematiky, musia počítať s tým, že pre úspešné zvládnutie maturitnej skúšky nepostačujú vedomosti a zručnosti nadobudnuté v súlade so ŠVP ich odboru štúdia. Napriek tomu, test obsahoval dostatočný počet úloh nižšej náročnosti, ktoré mohli žiaci SOŠ správne vypočítať s pomocou vedomostí a zručností nadobudnutých na ZŠ a SOŠ, tak aby v teste EČ MS boli úspešní (dosiahli úspešnosť vyššiu ako 33 %).
- Použité nevhodné vzorce (tie, ktoré boli v pomôckach neboli potrebné a tie, ktoré žiaci potrebovali, neboli uvedené) (ZA)
  - ✓ Prehľad vzťahov na konci testu je každý rok rovnaký. Žiaci tak majú možnosť pripraviť sa dopredu na orientáciu v ňom. Prehľad vzťahov obsahoval všetky základné vzorce, týkajúce sa učiva ISCED 3, ktoré žiaci potrebovali na vyriešenie úloh. Prehľad vzťahov neobsahuje napríklad vzorec na výpočet obsahu lichobežníka (alebo iných mnohoúhelníkov a kruhu, patriacich do učiva ISCED 2), ktorý mali žiaci použiť v úlohe 6.

- Nerovnomerné rozloženie úloh vzhľadom na cieľové požiadavky (veľa geometrických úloh) (TN, KE)
  - ✓ V teste EČ MS z MAT sa nachádzalo tak ako po minulé roky 7 úloh, pre úspešné zvládnutie ktorých boli kľúčové vedomosti z Planimetrie (úlohy č. 6, 7, 8, 14, 15, 18, 19) a 5 úloh, pre úspešné zvládnutie ktorých boli kľúčové vedomosti zo Stereometrie (úlohy č. 9, 13, 17, 20, 30). Týchto 12 úloh bolo zameraných primárne na geometriu. Niektoré úlohy v teste sa dali zaradiť do viacerých tematických okruhov súčasne. Úlohy č. 5 a 10 patrili primárne do „negeometrických“ tematických celkov, ale obsahovali aj geometrické pojmy (patriace do učiva ISCED 2). Úloha č. 5 patrila do témy Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika. Jej hlavným cieľom bolo otestovať kombinatorické schopnosti žiakov. Čiastočne zasahovala aj do témy Planimetria, pre jej zvládnutie bolo potrebné rozumieť aj geometrickému pojmu „rovnostranný trojuholník“. Úloha č. 10 patrila do témy Funkcie. Žiaci mali vytvoriť kvadratickú funkciu vyjadrujúcu obsah výbehu v závislosti od obvodu výbehu a nájsť jej maximum. Úloha čiastočne zasahovala aj do témy Planimetria – žiaci museli poznať pojem „obdĺžnik“ a výpočet obsahu a obvodu obdĺžnika.
- Test č. 7711, zadanie 18 – zosúladiť obrázok so zadaním úlohy (KE)
  - ✓ V úlohe 17 (variant 7070), resp. úlohe 18 (variant 7711) je zadanie v súlade s obrázkom. Peter skrátil vo **všetkých vrchoch každú hranu o jeden centimeter**. Opísané skrátenie je jasne zobrazené na obrázku – v každom vrchole sú všetky hrany skrátené o 1 cm. Teda text zadania bol v súlade s nápomocným obrázkom. Úloha bola náročnejšia, ale korektne zadaná, čo dokazujú aj vyhovujúce štatistické parametre – úspešnosť 21,2 %, citlivosť 45,3 % a Point Biserial 0,33.

3. Žiaci so ZZ

- V zadaní testu pre žiaka zz /MAT/ chybné zadaný príklad (kód školy 631009) (TN)
  - ✓ Pri pripomienkach je potrebné uviesť kód testu, ktorý je uvedený na každej strane testu pre žiakov ZZ pod čiarou. Pri množstve upravovaných testov bez uvedenej informácie nevieme overiť opodstatnenosť pripomienky. Je pravda, že pri niektorých úpravách testov z MAT pre žiakov ZZ došlo ku grafickej chybe, na ktorú nás niektoré školy upozornili. Tieto školy dostali pokyn, aby v tomto príklade použili obrázok z testu pre intaktných žiakov. Aby neboli poškodení žiaci, ktorí dostali test s chybným obrázkom a neboli na to upozornení, za tento príklad sme všetkým takýmto žiakom ZZ prideliť jeden bod bez ohľadu na odpoveď.
- V pedagogickej a sociálnej akadémii Turčianske Teplice sa vyskytli problémy s testami. Po konzultácii so zamestnancami NUCEM sa predmetná záležitosť vyriešila a postupovalo sa podľa pokynov NUCEM (ZA)
  - ✓ Vzhľadom na to, že v pripomienke bližšie nekonkretizujete, na ktoré testy sa problémy vzťahovali, nie je možné na ňu adekvátne reagovať. Daná

- pripomienka dokazuje, že máme vybudované opravné mechanizmy, ktoré fungujú pri včasnom nahlásení občasných problémov s testovacími nástrojmi.
- AJ – CD nahrávky pre žiakov so ZZ pripraviť podľa druhu znevýhodnenia vrátane prestávok (ZA)
    - ✓ Počas realizácie EČ a PFIČ MS sú žiaci so ZZ rozdelení do testovacích skupín nie podľa druhu postihnutia, ale podľa predĺženia času.
  - SJL – pre žiačku zdravotne znevýhodnenú textové ukážky presahujúce jednu stranu boli náročnejšie na prácu s textom (KE)
    - ✓ Úpravy testov pre žiakov so ZZ boli vykonané podľa požiadavky škôl po konzultácii so školami pre každého žiaka individuálne. Pri uvedení požiadavky na úpravu testu, napr. veľkosť písma 18 a riadkovanie 1,5, počet strán testu sa navýši a ukážka rozsahom presiahne jednu stranu. Úpravy testov EČ MS pre žiakov so ZZ by mali byť také, na aké sú títo žiaci zvyknutí pri školskom testovaní.
  - Skorší začiatok skúšky by bol výhodný pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorí majú predĺžený čas na vypracovanie EČ a PFIČ (KE)
    - ✓ Z dôvodu zachovania objektivity a zabezpečenia regulárneho priebehu sa EČ a PFIČ MS realizuje v rovnakom čase na celom území Slovenskej republiky v súlade s § 154 ods. 5 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších predpisov. Skorší začiatok testovania pre určitú skupinu žiakov, by mohol znížiť objektivitu testovania pre ostatné skupiny.
  - Aj – pre žiakov so zdravotným znevýhodnením zabezpečiť obidve verzie testov zo strany NÚCEMu, pretože ak je v škole viac týchto žiakov a sú v jednej učebni, nemusí mať škola priestorové a personálne možnosti na to, aby žiaci sedeli v súlade s pokynmi (KE)
    - ✓ Vzhľadom na počet žiakov so ZZ, personálne, organizačné a materiálne možnosti NÚCEM sa upravuje len jeden variant testov pre žiakov so ZZ. Škola musí prijať pri vyššom počte žiakov so ZZ také opatrenia, aby bolo testovanie objektívne.
  - Pre ZZ žiakov znížiť počet úloh, predĺženie času nepostačuje (BB)
    - ✓ Navrhnuté úpravy v testoch pre žiakov so ZZ sú realizované s cieľom v maximálnej miere zohľadniť funkčné dôsledky vyplývajúce z konkrétneho ZZ. Ide najmä o také úpravy, ktoré v čo najmenšej miere zasahujú do obsahu testu a čo najmenej ovplyvňujú objektivitu. Testy overujú rovnaké ciele ako testy intaktných žiakov. Pri redukovaní obsahu testu by nebolo možné rovnaké ciele dosiahnuť.

4. E – testovanie

- Čas určený na vyplnenie odpovedových hárkov a odpovedí v elektronickej podobe pri E-MATURITE bol primerane málo. Žiaci musia označiť, resp. dopísať správne odpovede v elektronickej aj v klasickej papierovej forme. Navrhujeme predĺžiť čas na administráciu o 10 – 15 minút (TT)
  - ✓ Takáto pripomienka k e-testovaniu bola ojedinelá. Budeme uvažovať o takomto predĺžení administrácie e-testov, ale je potrebné si uvedomiť, že predĺženie administrácie znamená skrátenie prestávky medzi testovaním EČ MS a PFIČ MS (okrem testovania MAT).

5. Hodnotenie ÚKO EČ

- Pre väčšiu objektivitu pri oprave ÚKO navrhujeme centrálnu opravovanosť v NÚCEM. (NR, BB)
  - ✓ Na splnení tejto pripomienky NÚCEM pracuje a od školského roku 2018/2019 plánuje centrálnu hodnotenosť ÚKO z predmetu SJL.
- SJL, ANJ – zistený výskyt úloh s nejednoznačnými odpoveďami. (PO, BB)
  - ✓ V predmete SJL došlo po rozhodnutí validačnej komisie k anulácii položky č. 54, variantu testu 3215, pri ktorej bol všetkým žiakom bez ohľadu na správnosť odpovede pridelený jeden bod. V predmete AJ opäť nie je jasné, o ktorú úroveň ide. V tomto predmete však nedošlo k anulácii žiadnej z položiek (na základe pripomienok predsedov PMK došlo k rozšíreniu kľúča správnych odpovedí niektorých položiek) a testy dosiahli pomerne vysoké percento úspešnosti, úroveň B1 **53,9 %**, B2 **63,4 %** a C1 **66,8 %**.
- SJL – Pokyny na hodnotenie ÚKO sú každoročným problémom. Veľmi mátaúo pôsobil na hodnotiteľov ÚKO hlavne pokyn: „**Slovo musí byť napísané pravopisne správne. Na použití veľkých/malých písmen nezáleží.**“ Ak má byť slovo napísané pravopisne správne, tak nemôže byť predsa jedno, či sú použité veľké alebo malé písmená. (KE)
  - ✓ V ÚKO zo SJL, ktoré sú zamerané na testovanie pravopisu alebo na vypísanie slova z ukážky je potrebné rozlíšiť, či ide v odpovedi o vlastné podstatné meno, príp. združené pomenovanie chápané ako názov. Vtedy je dodržiavanie začiatkových veľkých písmen otázkou pravopisnej správnosti. V týchto prípadoch však v poznámke pokyn „**Na použití veľkých a malých písmen nezáleží.**“ neuvádzame. V ostatných prípadoch (všeobecné podstatné mená a ostatné slovné druhy) tento pokyn nemôžeme vynechať, keďže veľké množstvo žiakov chápe svoju odpoveď ako vetu a preto slovo v odpovedi automaticky píše s veľkým začiatkovým písmenom, zatiaľ čo iní žiaci si uvedomujú, že ide len o napísanie slova a v takýchto odpovediach uvádzajú slová s malým začiatkovým písmenom. V týchto prípadoch sú obe možnosti odpovede správne.
- AJ – Nejasné pokyny ohľadom veľkých a malých písmen, v ktorej časti testu sa môžu uznať odpovede aj s veľkým písmenom. (KE)
  - ✓ Kľúče všetkých úrovní obsahovali nasledujúcu formuláciu: „Vzhľadom na to, že sa v týchto častiach nachádzajú úlohy, ktoré nepreverujú ovládanie písania veľkých písmen na začiatku slova, uznať aj slová s nesprávne napísanými veľkými či malými začiatkovými písmenami (napr. throughout), slová napísané iba veľkými tlačenými písmenami (napr. THROUGHOUT). Toto však neplatí pre slová, ktorých začiatkové písmeno je v kľúči podčiarknuté. Vtedy uznajte iba tvar slova/odpovede uvedený v kľúči.“ Domnievame sa, že pokyn je dostatočne jasný, doplnený o príklady.
- AJ – Kľúč na hodnotenie ÚKO z ANJ B2 neuvádzal všetky prípustné správne možnosti, bolo nutné konzultovať s NÚCEM. (BB)
  - ✓ Tím autorov sa pri zostavovaní kľúča snaží zahrnúť všetky možnosti odpovede, čo však vzhľadom na povahu anglického jazyka, ako „živého“ a rozvíjajúceho sa jazyka, nie je vždy možné. V takýchto prípadoch NÚCEM poskytuje možnosť konzultácie a v prípade uznania odpovede (tímom

- expertov), ktorá pôvodne nebola v kľúči, NÚCEM centrálnе zabezpečí uznanie danej odpovede všetkým žiakom.
- MJL – Vyskytli sa prípady, keď hodnotitelia uznali ako správne aj odpovede, ktoré neboli uvedené v kľúči (BB)
    - ✓ Hodnotitelia tým hrubo porušili *Pokyny na hodnotenie úloh s krátkou odpoveďou externej časti maturitnej skúšky*. Ako správnu možno uznať výlučne len takú odpoveď, ktorá je uvedená v kľúči. Aby sme uvedený problém mohli riešiť potrebujeme včasnú a adresnú informáciu.
  - Umožniť priamu komunikáciu s NÚCEM pri hodnotení úloh s krátkou odpoveďou (BA)
    - ✓ NÚCEM každoročne zverejňuje zoznam telefónnych čísel za účelom priamej komunikácie/konzultácie pri hodnotení ÚKO, ale musí vyžadovať striktné dodržiavania kľúča správnych odpovedí. Pripomienky môžu zaslať predsedovia PMK e-mailom na maturita@nucem.sk. Zaslané pripomienky posúdi skupina expertov pre daný predmet. Pri prijatí úpravy kľúča správnych odpovedí, zabezpečí rovnakú opravu ÚKO (v položkách, v ktorých boli upravené odpovede) všetkým testovaným žiakom.

6. PFIČ MS

Všeobecne

- Všeobecne formulovať zadanie napr. Ideálny učiteľ, konkrétne zadanie miatlo žiakov. (TN)
  - ✓ Všeobecnosť/konkrétnosť formulácie štruktúrovaného zadania je vecou autorských tímov, ktoré pri jeho koncepcii zvažujú viacero faktorov. Príliš všeobecné zadanie môže zvädzať k odklonu od témy, ku zovšeobecňovaniu a k nenaplneniu prvého hodnotiaceho kritéria, ktorým je obsah textu.
- Presnejšie špecifikovať gramatické a lexikálne chyby. (TN)
  - ✓ Učiteľ s aprobáciou daného predmetu musí byť schopný jednoznačne určiť, resp. stanoviť druh chyby. Rozlíšenie gramatických (morfológických a syntaktických) a lexikálnych chýb je predmetom odbornej kvalifikácie hodnotiteľa a tieto chyby sú špecifikované na stránke NÚCEM v sekcii Maturita/Dokumenty/Organizačné pokyny a sprievodná dokumentácia nájdete *Pokyny a kritériá na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky cudzie jazyky a druhé vyučovacie jazyky*, kde nájdete podrobne opísaný spôsob hodnotenia.
- Doriešiť, ako má postupovať predseda PMK ak nesúhlasí s hodnotením PFIČ. Potrebné je zvýšiť objektivitu hodnotenia PFIČ. (NR)
  - ✓ Prvoradá je konzultácia medzi hodnotiteľmi, členmi predmetovej komisie školy. Ak nedôjde k zhode medzi hodnotiteľmi, výsledné hodnotenie určí predseda PK v škole. V takomto prípade predseda PMK do hodnotenia nezasahuje. Ak predseda PMK objaví závažné nedostatky hodnotenia, ktoré sú v rozpore s pokynmi a kritériami na hodnotenie PFIČ MS a hodnotitelia jeho oprávnené pripomienky nezpracujú do hodnotenia, môže podať podnet na ŠŠI. Z hľadiska zvýšenia objektivity pri hodnotení, zabezpečovaní dodržania pokynov a kritérií na hodnotenie PFIČ a odstránenia závažných chýb hodnotenia PFIČ MS, je potrebné, aby hodnotenie práce videl a podpísal

- aj predseda PMK. Kontrola hodnotenia PFIČ MS predsedom PMK je jeho zákonná povinnosť uvedená v školskom zákone § 82, odsek 1, písmeno f).
- Maturanti nie celkom rozumeli, čo sa chápe pod pojmom pedagogické zručnosti učiteľa a mali problém tento bod zadania rozpísať v práci. (ZA)
    - ✓ Domnievame sa, že maturant by mal mať predstavu o tom, čo sa chápe pod „pedagogickými zručnosťami učiteľa“, k tomuto bodu sme nezaznamenali negatívne ohlasy recenzentov.
  - Odporúča sa dopracovať kritéria hodnotenia jednotlivých slohových útvarov, bodové rozsahy sú ponímané rôzne. (ZA, TT)
    - ✓ Kritériá na hodnotenie PFIČ MS sú záväzný dokument, ktorý je súčasťou ŠVP pre jednotlivé vyučovacie jazyky. Jednotlivé kritériá sú podrobne rozpracované a pre kvalifikovaných učiteľov zrozumiteľné. Za vyše desaťročnú históriu ich používania sme nezaznamenali podnety k ich dopracovaniu. Z pripomienky nie je jasné, ktoré kritériá a pri ktorých útvaroch/žánroch navrhujete dopracovať. Kritériá boli vytvorené len pre útvary/žánre, ktoré sú explicitne určené ŠVP. Nie je však možné vypracovať všeobecné pokyny k hodnoteniu každého slohového útvaru/žánra, keďže jednotlivé jazyky majú rôzne pravidlá. Pre všetky útvary/žánre je nastavená päťstupňová hodnotiaci škála, ktorá umožňuje podobne ako klasifikačné stupne v školskom hodnotení v jednotlivých častiach a kritériách hodnotiť PFIČ MS. NÚCEM v spolupráci s MPC pripravuje v aktuálnom školskom roku sériu odborných seminárov pre učiteľov slovenského jazyka a literatúry zameraný na rozšírenie a aktualizáciu profesijných kompetencií v problematike objektívneho hodnotenia PFIČ MS. NÚCEM zároveň pripravuje rozšírenie a doplnenie *Pokynov na opravu PFIČ MS z VUJ*, aby mali podobnú štruktúru ako *Pokyny na opravu PFIČ MS z CUJ*, aby boli presnejšie a konkrétnejšie.
  - **Názov školy** – PŠMK zaznamenala problémy pri tlačivách na PFIČ z AJ. Pripravené boli tlačivá z roku 2015, na pokyn PMK boli vytlačené aktuálne tlačivá. Pri podpise PFIČ PMK zistila, že časť prác bola na tlačivách z roku 2015 a časť na tlačivách z roku 2016. Z dôvodu podozrenia na manipuláciu s PFIČ o uvedenej skutočnosti bola informovaná ŠŠI (BB)
    - ✓ Koordinátor v danom prípade nekonal v súlade s Pokynmi pre koordinátorov MS, kde je uvedené: „*Tlačivá sú každoročne aktualizované. Zabezpečte tlačivá na aktuálny školský rok.*“
  - **Gymnázium Filákov**: Požadujú prepracovať a doplniť kritériá hodnotenia jednotlivých útvarov, niekde pridať body, možnosť pracovať aj s ½ bodmi. Upraviť vonkajšiu formu, ktorá je hodnotená so 4 bodmi, ale je v nej príliš veľa kritérií (BB)
    - ✓ Kritériá na hodnotenie PFIČ MS sú záväzný dokument, ktorý je súčasťou ŠVP pre jednotlivé vyučovacie jazyky. Jednotlivé kritériá sú podrobne rozpracované a pre kvalifikovaných učiteľov zrozumiteľné. Za vyše desaťročnú históriu ich používania sme nezaznamenali podnety k ich dopracovaniu. Z pripomienky nie je jasné, ktoré kritériá a pri ktorých útvaroch/žánroch navrhujete dopracovať. Kritériá boli vytvorené len pre útvary/žánre, ktoré sú explicitne určené ŠVP. Nie je však možné vypracovať všeobecné pokyny k hodnoteniu každého slohového útvaru/žánra, keďže jednotlivé jazyky majú rôzne pravidlá. Pre všetky útvary/žánre je nastavená

päťstupňová hodnotiaca škála, ktorá umožňuje podobne ako klasifikačné stupne v školskom hodnotení v jednotlivých častiach a kritériách hodnotiť PFIČ MS. NÚCEM v spolupráci s MPC pripravuje v aktuálnom školskom roku sériu odborných seminárov pre učiteľov slovenského jazyka a literatúry zameraný na rozšírenie a aktualizáciu profesijných kompetencií v problematike objektívneho hodnotenia PFIČ MS. NÚCEM zároveň pripravuje rozšírenie a doplnenie *Pokynov na opravu PFIČ MS z VUJ*, aby mali podobnú štruktúru ako *Pokyny na opravu PFIČ MS z CUJ*, aby boli presnejšie a konkrétnejšie.

- Zvážiť možnosť, aby PFIČ podpisoval okrem administrátora aj PMK po prevzatí prác, aby sa zabránilo novej dodatočnej manipulácii s písomnými prácami žiakov (BB)
  - ✓ Zdá sa nám, že administratívna záťaž predsedu PMK pri PFIČ MS je veľká. V *Pokynoch a kritériách na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky z cudzích a druhých vyučovacích jazykov* je uvedené: „Hodnotenie PFIČ MS riadi vedúci PK. Hodnotenie PFIČ MS následne kontroluje predseda predmetovej maturitnej komisie (ďalej predseda PMK), kontrolu potvrdí podpisom na tlačive PFIČ MS.“ V *Pokynoch na hodnotenie PFIČ MS z VUJ* je zase uvedené: „Kvalitu hodnotenia PFIČ MS následne skontroluje predseda PMK. Povinnosť kontroly hodnotenia PFIČ MS predsedom PMK vyplýva zo školského zákona § 82, odsek 2, písmeno e). Navrhujeme, aby kontrola hodnotenia predsedom PMK bola ukončená pred vyhlásením výsledkom PFIČ MS žiakom.“ Váš návrh budeme, po konzultácii s predsedami PMK zvažovať.

Cudzie jazyky

- AJ – aktualizovať metodické pokyny. (TN)
  - ✓ Pokyny pre realizáciu EČ a PFIČ MS sú každoročne aktualizované aj podľa pripomienok predsedov PMK a ŠMK.
- AJ – nesúhlas s kontrolovaním, hodnotením a podpisovaním PFIČ. (TN)
  - ✓ Kontrola hodnotenia PFIČ MS predsedom PMK je jeho zákonná povinnosť uvedená v školskom zákone § 82, odsek 1, písmeno f). Svojím podpisom na *Tlačive PFIČ MS* predseda PMK potvrdzuje, že kontrolu hodnotenia kontroloval a nemá voči nemu závažné pripomienky. Predseda PMK práce PFIČ MS nehodnotí.
- AJ – posilať konkrétne kritériá hodnotenia k danej téme kvôli zjednoteniu hodnotenia. (TN)
  - ✓ Na stránke NÚCEM, v sekcii Maturita/Dokumenty/Organizačné pokyny a sprievodná dokumentácia nájdete *Pokyny a kritériá na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky cudzie jazyky a druhé vyučovacie jazyky*, kde nájdete podrobne opísaný spôsob hodnotenia. Tieto pokyny by Vám mal poskytnúť školský koordinátor pred samotným hodnotením. Nie je však možné vypracovať všeobecné pokyny, ktoré by bez problémov mohli byť aplikované pri každom zadaní.
- AJ – zrušiť PFIČ pre značnú subjektivitu. (TN)
  - ✓ V súlade s *Pokynmi a kritériami na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky pre cudzie a druhé vyučovacie jazyky* by objektivita mala byť ošetrená skutočnosťou, že PFIČ MS každého žiaka musia posúdiť dvaja

hodnotitelia. Ak niektorú prácu hodnotia dvaja hodnotitelia rôzne, buď sa po vzájomnej konzultácii dohodnú na spoločnom výslednom hodnotení spolu s PPMK, alebo výsledné hodnotenie určí vedúci PK. Predseda PMK kontroluje hodnotenie. Je to jeho zákonná povinnosť uvedená v školskom zákone § 82, odsek 1, písmeno f). Svojím podpisom na *Tlačive PFIČ MS* predseda PMK potvrdzuje, že kontrolu hodnotenia kontroloval a nemá voči nemu závažné pripomienky. Zároveň z hľadiska maturitnej legislatívy nie je možné PFIČ MS zrušiť, je jednou z častí testovania vyučovacích a cudzích jazykov.

- AJ – zrušiť hodnotenie PFIČ MS predsedom PMK z hľadiska časovej náročnosti (súbeh opráv na domácej škole a na škole, kde vykonáva funkciu PPMK). (TN)
  - ✓ Predseda PMK PFIČ MS nehodnotí, kontroluje hodnotenie hodnotiteľov, ktorí boli na hodnotenie určení. Kontrolu hodnotenia PFIČ MS predsedom PMK nie je možné zrušiť, lebo je to jeho zákonná povinnosť, ktorá vyplýva zo školského zákona § 82, odsek 2, písmeno f), kde je medzi povinnosťami predsedu PMK uvedené: „kontroluje hodnotenie písomnej formy internej časti maturitných skúšok“.
- AJ – legislatívne ošetriť vycestovanie predsedu PMK za účelom kontrolovania, hodnotenia a podpisovania PFIČ na vyslanú školu. (TN)
  - ✓ Pripomíname, že predseda PMK iba kontroluje hodnotenie PFIČ MS – je to jeho zákonná povinnosť a podpisom na tlačive PFIČ MS potvrdzuje, že svoju zákonnú povinnosť vykonal a že v hodnotení nie sú závažné nedostatky. Podľa nášho názoru činnosť predsedu PMK je už legislatívne vyriešená v § 90, odsek 7 školského zákona.
- AJ – úroveň C1 - zadanie nebolo v súlade so špecifikáciou PFIČ pre cudzie jazyky na úrovni C1, kde je napísané, že žiaci píšú sloh na základe vizuálneho alebo slovného podnetu, ktorý chýbal (ZA)
  - ✓ V Špecifikácii testov z druhého vyučovacieho jazyka úroveň C1 pre EČ a PFIČ MS sa na str. 13 uvádza, že obrázky, tabuľky a grafy doplnené sprievodným textom môžu tvoriť prílohu zadania. Z uvedeného vyplýva, že obrázky, tabuľky a grafy nie sú povinnou súčasťou PFIČ MS.
- AJ – úroveň C1 – nedostatočne náročné na túto úroveň. (ZA)
  - ✓ Pri tvorbe zadaní PFIČ MS z jednotlivých cudzích jazykov a úrovní/druhých vyučovacích jazykov vychádzame zo základných dokumentov, a to SERR a Katalógov cieľových požiadaviek, ktoré sú zverejnené na stránke ŠPU.
- NJ – téma pre úroveň B1 bola náročne sformulovaná v slovných spojeniach. (ZA)
  - ✓ Zadanie PFIČ MS bolo sformulované tak, aby žiakov príliš neobmedzovalo a dalo im väčší priestor vyjadriť sa. Pomôckou bolo 5 bodov zadania.
- NJ – téma pre úroveň B2 bola príliš špecifická, zameraná len na jednu podtému (oblasť) z témy vzdelanie. (ZA)
  - ✓ Tematické okruhy sú veľmi obširne, preto nie je možné sa v jednom zadaní PFIČ MS vyjadriť ku všetkému, čo tematický okruh ponúka. Súčasne sa snažíme vyberať tému tak, aby bola študentom čo najbližšia.
- AJ – úroveň B2 – konkretizovať obsah tém, zadanie je veľmi nejasné. (ZA, BB)
  - ✓ Zadanie PFIČ MS bolo zodpovedajúce pre úroveň B2, keďže žiak sa má vedieť jasne, zrozumiteľne vyjadrovať, argumentovať. Body PFIČ MS boli sformulované tak, aby ich príliš neobmedzovali a dali žiakom väčší priestor vyjadriť sa.
- AJ – možnosť výberu z viacerých tém, možnosť používať slovník. (ZA, KE, BB)

- ✓ Pri výbere z viacerých tém by sme dali študentovi priestor vybrať si tému, z ktorej má najlepšiu slovnú zásobu. Z hľadiska hodnotenia by toto kritérium strácalo na váhe. Pri koncipovaní PFIČ MS z cudzích jazykov žiaci nesmú používať slovníky, učebnice ani inú literatúru. Od počtu slov sa odvíja fakt, či práca bude hodnotená. V prípade možnosti použiť slovník by dané kritérium stratilo význam.
- NJ – odporúča sa jednoduchšia formulácia podotázok k téme. (ZA)
  - ✓ Vzhľadom na to, že nevieme, o ktorú úroveň ide, nie je možné sa k danej otázke vyjadriť. Autorské tímy však formulujú body štruktúrovaného zadania v súlade s cieľovými požiadavkami tak, aby bola zachovaná úroveň SERR.
- AJ – úroveň B1 – 2.a 3. bod zadania boli obsahovo podobné. (KE)
  - ✓ S pripomienkou nesúhlasíme. Druhý bod zadania hovoril o „ways of learning a foreign language“, teda o spôsoboch učenia sa CJ, kde žiak mohol uviesť, že jazyk sa dá učiť čítaním kníh, pobytom v danej krajine, počúvaním piesní, sledovaním filmov, seriálov a podobne. Tretí bod zadania „ways of getting good results“ hovorí o tom, ako dosiahnuť dobré výsledky. Tie môže žiak dosiahnuť napr. tým, že si zlepší gramatiku alebo slovnú zásobu, resp. výslovnosť alebo aktivitou na hodine, zapájaním sa do projektov a podobne.
- AJ – úroveň C1 – vyučujúci namietali, že žáner nekorešpondoval jednoznačne s obsahom zadania – zadanie musí byť jednoznačné (napísať esej do časopisu – pre žiaka môže byť máťúce – typický je článok do časopisu). (KE)
  - ✓ Štruktúrované zadanie PFIČ MS z AJ na úrovni C1 tematicky a žáanrovo plne rešpektovalo Cieľové požiadavky na vedomosti a zručnosti maturantov z anglického jazyka, úroveň C1 –v zozname žáanrov, ktoré by žiak mal byť schopný produkovať, je uvedená esej.
- NJ – zosúladiť náročnosť PFIČ MS všetkých jazykov na MS. V praxi sú totiž témy PFIČ pre nemecký jazyk ťažšie, náročnejšie a obsahovo aj gramaticky zložitejšie na vypracovanie žiakmi. (KE)
  - ✓ V budúcnosti plánujeme opätovne zjednotiť zadania PFIČ MS pre všetky cudzie a druhé vyučovacie jazyky.
- AJ – Téma /esej/ bola príliš subjektívna. Žiaci nemajú dostatočné kompetencie objektívne posúdiť kvality učiteľov. (TT)
  - ✓ V tomto zadaní PFIČ MS neoverujeme objektívnosť názoru žiaka, ale jeho jazykové kompetencie.

Vyučovacie jazyky

- Zrušiť PFIČ – žiaci píšú počas štúdia slohové práce, ktoré sú riadne hodnotené (ZA)
  - ✓ Pripomienka smeruje na zmenu platnej vyhlášky, nemôžeme na ňu adekvátne reagovať, zároveň autor pripomienky neuviedol adekvátne dôvody pre tento krok.
- Práce PFIČ opravovať centrálnne kvôli objektívnosti (ZA)
  - ✓ V súlade s *Pokynmi na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky z vyučovacích jazykov, Kritériami na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky z vyučovacích jazykov* by objektivita mala byť ošetrená skutočnosťou, že PFIČ MS každého žiaka musia posúdiť dvaja hodnotitelia. Ak niektorú prácu hodnotia dvaja hodnotitelia rôzne, buď sa po vzájomnej konzultácii dohodnú na spoločnom výslednom hodnotení spolu s PPMK, alebo výsledné hodnotenie určí vedúci PK. Predseda PMK kontroluje

hodnotenie. Je to jeho zákonná povinnosť uvedená v školskom zákone § 82, odsek 1, písmeno f). Svojím podpisom na *Tlačive PFIČ MS* predseda PMK potvrdzuje, že kontrolu hodnotenia kontroloval a nemá voči nemu závažné pripomienky. V súčasnej dobe nie je finančne, personálne ani organizačne možné zabezpečiť centrálnu hodnotenie PFIČ na pôde NÚCEM.

- Spresniť spôsob vyznačovania chýb. Vhodné by bolo chyby (pravopisné, jazykové, štylistické) priamo vyznačiť do práce kvôli jednoznačnému posúdeniu a lepšej kontrole (TN)
  - ✓ *Pokyny na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky zo slovenského jazyka a literatúry*, bod 11 presne uvádzajú: Hodnotitelia pri hodnotení PFIČ MS musia používať pero s červenou náplňou. V rámci hodnotenia treba jasne vyznačiť, kde žiak urobil chybu a za čo sa žiakovi strhávajú body. Na základe týchto pokynov a odporúčaní predmetového koordinátora, ktoré odznali na školeniach predsedov PMK SJL je vyznačovanie chýb priamo v práci v kompetencii hodnotiteľov, resp. závisí od dohody predmetovej komisie v každej škole, ktoré korektorské značky použijú. Odporúčame, aby si každá PK SJL dohodla formu vyznačovania chýb v prácach podľa vlastných potrieb. Ide o internú časť maturitnej skúšky a NÚCEM koordinuje len *Pokyny na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky zo slovenského jazyka a literatúry*. Samotnú formu vyznačovania chýb si určujú jednotliví hodnotitelia. Dôležité je, aby chyba bola v práci riadne vyznačená (odporúčame korektorské značky), no poznámky za okraj si volia hodnotitelia podľa vlastného uváženia tak, aby z nich aj predseda PMK, príp. rodič alebo ŠŠI jasne zistili, za čo bol žiak v hodnotení penalizovaný. NÚCEM pripravuje rozšírenie a doplnenie pokynov tak, aby mali podobnú štruktúru ako *Pokyny na opravu PFIČ MS z CUJ*, aby boli presnejšie a konkrétnejšie.
- Návrh na zmenu hodnotenia PFIČ: Ak je obsah hodnotený 0 bodmi, tak práca nespĺnila podmienky, podobne ako je to u cudzích jazykov (KE)
  - ✓ Podľa platných kritérií možno nulou hodnotiť len prázdny list papiera – ak žiak vôbec nič nenapísal. Ak žiak nedodrжал tému PFIČ MS, odklonil sa v hodnotenom kritériu obsah, ktoré je jedným z kritérií hodnotenia vnútornej formy PFIČ MS. Ostatné hodnotiace kritériá je možné na takúto prácu aplikovať a žiak je v hodnotení za odklon od témy dostatočne penalizovaný stratou bodov v kritériu obsah, prípadne súčtom penalizácií v ďalších hodnotiacich kritériách (kompozícia, jazyk, pravopis, štýl a celkový dojem).
- SJL – pokyny na opravu nie sú jednoznačné, napr. značenie gramatických chýb nie je konkretizované a v pokynoch nerozlíšené od syntaktických, morfológických a štylistických chýb (ZA)
  - ✓ *Pokyny na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky zo slovenského jazyka a literatúry*, bod 11 presne uvádzajú: Hodnotitelia pri hodnotení PFIČ MS musia používať pero s červenou náplňou. V rámci hodnotenia treba jasne vyznačiť, kde žiak urobil chybu a za čo sa žiakovi strhávajú body. Na základe týchto pokynov a odporúčaní predmetového koordinátora, ktoré odznali na školeniach predsedov PMK SJL je vyznačovanie chýb priamo v práci v kompetencii hodnotiteľov, resp. závisí od dohody predmetovej komisie v každej škole, ktoré korektorské značky použijú. Odporúčame, aby si každá PK SJL dohodla formu vyznačovania chýb

v prácach podľa vlastných potrieb. Ide o internú časť maturitnej skúšky a NÚCEM koordinuje len *Pokyny na hodnotenie písomnej formy internej časti maturitnej skúšky zo slovenského jazyka a literatúry*. Samotnú formu vyznačovania chýb si určujú jednotliví hodnotitelia. Dôležité je, aby chyba bola v práci riadne vyznačená (odporúčame korektorské značky), no poznámky za okraj si volia hodnotitelia podľa vlastného uváženia tak, aby z nich aj predseda PMK, príp. rodič alebo ŠŠI jasne zistili, za čo bol žiak v hodnotení penalizovaný. NÚCEM pripravuje rozšírenie a doplnenie pokynov tak, aby boli jednotné s pokynmi pre CUJ. Na rozlíšenie chýb podľa ich druhu slúžia korektorské značky uvádzané v každej učebnici SJ a *Kritériá na hodnotenie PFIČ MS zo SJL* rozlišujú pravopis a jazyk ako dve samostatné kritériá. Morfologické a syntaktické chyby sa hodnotia spoločne v kritériu jazyk. Ich označovanie hodnotiteľ realizuje v poznámke za okraj pre hodnotiteľa podľa dohody v PK. NÚCEM zároveň pripravuje rozšírenie a doplnenie *Pokynov na opravu PFIČ MS z VUJ*, aby mali podobnú štruktúru ako *Pokyny na opravu PFIČ MS z CUJ*, aby boli presnejšie a konkrétnejšie.

- SJL – vzhľadom na existujúce testy EČ MS zväziť opodstatnenosť PFIČ MS (ZA)
  - ✓ Pripomienka smeruje na zmenu platnej vyhlášky, nemôžeme na ňu adekvátne reagovať, zároveň autor pripomienky neuviedol adekvátne dôvody pre tento krok. PFIČ predstavuje hľadiska testovanie typ úlohy s dlhšou odpoveďou, ktorý si pre svoju náročnosť z hľadiska posúdenia správnosti odpovede a náročnosti jej hodnotenia vyžaduje dlhší časový úsek na hodnotenie i viacstranné posúdenie hodnotenia. EČ a PFIČ MS overuje rozličné kompetencie a zručnosti.
- SJL – prepojiť EČ s PFIČ. Slohové práce nahradiť praktickými úlohami (ZA)
  - ✓ Návrh je nekonkrétny, nerozumieme, čo znamená prepojiť EČ s PFIČ, čo rozumieme pod slovným spojením „slohové práce nahradiť praktickými úlohami“.
- SJL – pre PFIČ MS je veľa času, žiaci končia skôr (KE)
  - ✓ Pripomienku nemôžeme akceptovať z dôvodu neúplnej zrozumiteľnosti a veľmi subjektívneho postoja autora pripomienky. Zo skúseností a zápisov v *Protokoloch o administrácii EČ a PFIČ MS* je preukázateľné, že čas stanovený pre administráciu PFIČ MS v jednotlivých predmetoch a pre jednotlivé úrovne v CUJ je vyhovujúci. Ukončenie administrácie PFIČ MS z dôvodu skoršieho ukončenia práce žiakov v jednotlivých testovaných skupinách je individuálny jav a nie je dôvodom na skrátenie času administrácie PFIČ MS.
- VJM – Školy s VJM navrhujú, aby žiaci mohli používať aj na PFIČ z cudzích jazykoch dvojjazyčné slovníky (TT)
  - ✓ Pri koncipovaní PFIČ MS z cudzích jazykov žiaci nesmú používať zošity, slovníky, učebnice ani inú literatúru. Od počtu slov sa odvíja fakt, či práca bude hodnotená. V prípade možnosti použiť slovník by dané kritérium stratilo význam. Zároveň aj z hľadiska materiálneho zabezpečenia školy by mohol nastať problém, pretože nie každá škola je schopná zabezpečiť rovnaký slovník pre každého žiaka.